

Nederlandse dopingzaak door CAS behandeld

Een Nederlandse biljarter (een driebandenspeler) is door het Court of Arbitration for Sport (CAS) voor twee jaar geschorst wegens een positieve dopingtest. Het CAS bevestigde hiermee de oorspronkelijke uitspraak van het Instituut voor Sportrechtspraak dat de zaak in eerste aanleg behandelde. In beroep werd deze sanctie teruggebracht tot één jaar. Tegen die laatste uitspraak ging de Dopingautoriteit in beroep bij het CAS. Wat was bijzonder aan deze zaak?

Feiten

De driebander werd op 5 april 2009 tijdens een competitiewedstrijd betrapt op het gebruik van "benzoylecgonine" (een afbraakproduct van cocaïne). De dopingzaak werd behandeld door de Tuchtcommissie van het Instituut voor Sportrechtspraak (ISR). Het ISR oordeelde dat de driebander schuldig was aan overtreding van de geldende dopingregels en legde onder meer een schorsing voor de duur van twee jaar op. De biljarter ging in beroep bij de Commissie van Beroep van het ISR. Bij uitspraak van de Commissie van Beroep werd het gebruik van doping (andermaal) bewezen geacht, maar werd de schorsing gereduceerd tot één jaar. De Commissie van Beroep vond de straf van het ISR, kort gezegd, excessief lang en disproportioneel. Tegen deze laatste uitspraak ging de Nederlandse Dopingautoriteit in beroep bij het CAS. Het CAS bevestigde de eerste uitspraak van het ISR en oordeelde dat een schorsing van twee jaar diende te worden opgelegd.

Reglementair

Volgens de geldende dopingreglementen staat op overtreding van het gebruik van de bij de biljarter gevonden stof een schorsing voor de duur van twee jaar. In casu was er geen sprake van een omstandigheid die op basis van de reglementen tot een strafvermindering kon leiden. De Dopingautoriteit, formeel geen partij bij de procedures, was reglementair bevoegd om beroep in te stellen bij het CAS, evenals de biljarter en de biljartbond. Zogezegd stelde uitsluitend de Dopingautoriteit beroep in bij het CAS.

Gesloten sanctiestelsel

De World Anti-Doping Code kent een gesloten sanctiestelsel. Afwijking van de in de World Anti-Doping Code genoemde sancties is niet mogelijk. Deze sancties zijn één-op-één overgenomen in het Nationale Dopingreglement, dat de basis vormt voor het dopingreglement van de biljartbond. Dit geldt dus ook voor partydrugs en genotsmiddelen, zoals bijvoorbeeld cocaïne. In (sport)wetenschappelijk opzicht wordt de vraag wel gesteld of het gebruik van partydrugs en genotsmiddelen prestatiebevorderend is. Sterker, er wordt wel betoogd dat bijvoorbeeld het gebruik van cocaïne juist een negatieve invloed zou hebben op de (sport)prestatie. Daarnaast geldt in Nederland dat in maatschappelijk opzicht het gebruik van partydrugs en genotsmiddelen meer aanvaard lijkt te zijn dan in andere landen.

In deze zaak oordeelde de Commissie van Beroep, ondanks het gesloten sanctiestelsel, dat er een grondslag was voor strafvermindering. Als belangrijkste redenen werden hierbij in essentie genoemd: (1) een schorsing voor de duur van twee jaar zou excessief lang zijn en (2) een dergelijke sanctie zou disproportioneel zijn. Daarnaast werd hierbij (3) nog aangegeven dat een dergelijke sanctie in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Te constateren valt dat deze, door de Commissie van Beroep, genoemde redenen niet in het Dopingreglement staan vermeld als grondslag voor strafreductie.

Yuri van Gelder

Wat wellicht een rol speelde was de zaak tegen en de bekentenis van de turner Yuri van Gelder. Dit speelde in dezelfde periode als de onderhavige kwestie. Van Gelder, ook betrap op het gebruik van cocaïne, legde evenwel (tijdig) een bekentenis af en dat vormde reglementair een grondslag voor de reductie in zijn zaak. Op basis van deze bekentenis werd de schorsing gereduceerd van twee tot één jaar.

De driebander heeft een dergelijke bekentenis niet tijdig afgelegd maar, naar verluidt, nadat de overtreding was vastgesteld. Desondanks heeft de Commissie van Beroep deze "bekentenis achteraf" en de publiekelijke boetedoening die deze vervolgens meebracht, mogelijk wél mee gewogen bij de uiteindelijke strafreductie.

Financiële consequenties

De gang naar het CAS had naast de schorsing die dus weer werd teruggebracht naar twee jaar, ook vervelende financiële consequenties voor de driebander. Hij diende immers een substantiële voorschotnota aan het CAS te voldoen van omgerekend circa € 3.000,-- en hij werd (uiteindelijk) gedeeltelijk veroordeeld in de kosten van de procedure. Hoewel de driebander als partij in overwegende mate de zaak bij het CAS had verloren, vond hier wel reductie plaats en behoeft hij niet de volledige kosten voor zijn rekening te nemen.

Conclusie

Onlangs verscheen in de media een artikel getiteld "Sportbonden te mild over doping". Deze zaak is daar een goed voorbeeld van. Een creatieve en vrije interpretatie van de doping (sanctie)regels heeft ertoe geleid dat een gang naar de CAS-rechter noodzakelijk was. Achteraf was dat niet nodig als de Commissie van Beroep de dopingregels strenger had gehanteerd. De creatieve en vrije interpretatie van dopingregels kan leiden tot rechtsonzekerheid, rechtsongelijkheid en, zoals in deze zaak, tot een reeks van procedures en hoge (proces)kosten. In het algemeen kennen de dopingregels een dwingend karakter. Acceptatie hiervan, ook door de tuchtrechters is noodzakelijk voor de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid in dopingzaken.

.....

Michiel van Dijk is als advocaat gespecialiseerd in sport- en arbeidsrecht. Hij maakt deel uit van de gespecialiseerde Sportsectie van CMS Derks Star Busmann N.V. Michiel is daarnaast als bestuurder en als sporter actief in de sportwereld. Michiel is voormalig rugby international en loopt sinds enkele jaren meerdere marathons per jaar. In 2009 nam hij deel aan het NK Marathon en werd in zijn leeftijdscategorie veertiende. Voor meer informatie: www.cms-dsb.com en/of michiel.vandijk@cms-dsb.com.

